SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 18. julija 2007*

V zadevi C-213/06 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča z dne 8. maja 2006,

Evropska agencija za obnovo (EAR), ki jo zastopata S. Orlandi in J.-N. Louis, odvetnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

druga stranka v postopku:

Georgios Karatzoglou, nekdanji začasni uslužbenec Evropske agencije za obnovo, stanujoč v Ioannini (Grčija), ki ga zastopa S. Pappas, dikigoros,

tožeča stranka v postopku na prvi stopnji,

* Jezik postopka: angleščina.

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi P. Jann, predsednik senata, R. Schintgen, A. Tizzano (poročevalec), A. Borg Barthet in E. Levits, sodniki,

generalni pravobranilec: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 10. maja 2007,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Evropska agencija za obnovo (v nadaljevanju: EAR) s pritožbo zahteva razveljavitev sodbe Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti z dne 23. februarja 2006 v zadevi Karatzoglou proti EAR (T-471/04, še neobjavljena v ZOdl., v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je bila razglašena za nično njena odločba z dne 26. februarja 2004, s katero je bila odpovedana pogodba o zaposlitvi G. Karatzoglouja (v nadaljevanju: izpodbijana odločba).

Pravni okvir

2 EAR je bila ustanovljena z Uredbo Sveta (ES) št. 2454/1999 o spremembi Uredbe (ES) št. 1628/96 o pomoči Bosni in Hercegovini, Hrvaški, Zvezni republiki Jugoslaviji in nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji (UL L 299, str. 1).

3 V skladu z devetnajsto uvodno izjavo Uredbe št. 2454/1999 je bila EAR ustanovljena zaradi obnove navedenih držav; takoj ko bo ta cilj dosežen, bo predlagana njena razpustitev.

4 Določbe glede delovanja EAR so bile predpisane z Uredbo Sveta (ES) št. 2667/2000 z dne 5. decembra 2000 o Evropski agenciji za obnovo (UL L 306, str. 7, v nadaljevanju: Uredba št. 2667/2000). Ta uredba je bila večkrat spremenjena, nazadnje z Uredbo Sveta (ES) št. 1756/2006 z dne 28. novembra 2006 (UL L 332, str. 18), ki je med drugim podaljšala mandat EAR do 31. decembra 2008.

5 Člen 10 Uredbe št. 2667/2000 določa:

„Za uslužbence [EAR] veljajo pravila in predpisi, ki se uporabljajo za uradnike in druge uslužbence Evropskih skupnosti [...]

Za izvajanje dolžnosti upravljanja uslužbence [EAR] sestavlja določeno število uslužbencev, ki jih imenuje ali odpokliče Komisija ali države članice. Ostali uslužbenci so drugi zaposleni, ki jih [EAR] zaposli za [določen] čas, glede na potrebe".

6 Člena 2 in 3 Uredbe Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 z dne 29. februarja 1968 o določitvi Kadrovskih predpisov za uradnike in Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti ter uvedbi posebnih ukrepov, začasno veljavnih za uradnike Komisije (UL L 56, str. 1), v različici, ki je veljala do 30. aprila 2004, določata Kadrovske predpise za uradnike (v nadaljevanju: Kadrovski predpisi) in pogoje za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti (v nadaljevanju: Pogoji za zaposlitev).

7 Pod naslovom II Pogojev za zaposlitev je bilo poglavje 9, naslovljeno „Prenehanje delovnega razmerja", v različici, ki je veljala v času dejstev v postopku v glavni stvari, sestavljeno iz členov od 47 do 50 in je določalo različne pogoje za odpoved pogodbe začasnega uslužbenca.

8 Člen 47(2)(a) Pogojev za zaposlitev je posebej določal, da pri pogodbi o zaposlitvi za nedoločen čas zaposlitev začasnemu uradniku preneha „po preteku odpovednega roka, določenega v pogodbi o zaposlitvi".

Dejansko stanje

9 V skladu s členom 4 pogodbe o zaposlitvi (v nadaljevanju: pogodba) je EAR zaposlila G. Karatzoglouja s 7. novembrom 2001 kot začasnega uslužbenca za dobo 18 mesecev.

10 Člen 5(b) pogodbe določa:

„Pogodbo lahko odpove institucija ali član osebja iz razlogov, navedenih v členih od 47 do 50 [Pogojev za zaposlitev] v skladu s pogoji iz teh členov [...]“

11 Ob koncu prvotnega pogodbenega obdobja 18 mesecev so se stranke sporazumele, da nadaljujejo pogodbeno razmerje na podlagi pogodbe za nedoločen čas. Tako so spremenile prvotno pogodbo z dodatkom k pogodbi z dne 7. maja 2003 (v nadaljevanju: dodatek k pogodbi).

12 Člen 4 pogodbe, ki je bil spremenjen z dodatkom k pogodbi, določa:

„Pogodba se sklene za nedoločen čas. Vendar ne velja po datumu razpustitve [EAR].

[EAR] si pridrži pravico odpovedati pogodbo zaradi znatnega zmanjšanja ali prenehanja dejavnosti pred datumom razpustitve [EAR]“.

13 V skladu z dodatkom k pogodbi vsi ostali členi prvotne pogodbe, vključno s členom 5, ostanejo nespremenjeni.

14 Z dopisom z dne 26. februarja 2004 je direktor EAR G. Karatzoglouja obvestil o odpovedi pogodbe z naslednjim besedilom:

„Žal vam moram sporočiti, da smo se odločili prekiniti vašo pogodbo z [EAR]. V skladu s členom 47(2) [Pogojev za zaposlitev] in členom 5(b), drugi pododstavek, vaše pogodbe začne teči trimesečni odpovedni rok s 27. februarjem 2004".

15 27. maja 2004 je G. Karatzoglou na podlagi člena 90 Kadrovskih predpisov za uradnike Evropskih skupnosti (v nadaljevanju: Kadrovski predpisi) vložil pritožbo zoper izpodbijano odločbo. Ta pritožba je bila predmet implicitne zavrnitve, saj EAR nanjo ni odgovorila v roku štirih mesecev, ki je določen v Kadrovskih predpisih.

Tožba pred Sodiščem prve stopnje in izpodbijana sodba

16 G. Karatzoglou je 6. decembra 2004 v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložil tožbo za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe.

17 Tožba je temeljila na petih tožbenih razlogih, in sicer:

— kršitev obveznosti obrazložitve;

— kršitev načela varstva zaupanja v pravo;

— kršitev člena 47 Pogojev za zaposlitev glede odpovednega roka;

— zloraba pooblastil, in

— kršitev načela dobrega upravljanja.

18 Sodišče prve stopnje je preučilo drugi tožbeni razlog, ki ga je navajala tožeča stranka, glede kršitve načela varstva zaupanja v pravo. V točkah 33 in 34 svoje sodbe je spomnilo na sodno prakso Skupnosti, v skladu s katero se možnost sklicevanja na načelo varstva zaupanja v pravo razširja na vsakega posameznika v položaju, kjer je jasno, da mu je uprava Skupnosti s tem, ko mu je dala natančna zagotovila, vzbudila utemeljena pričakovanja. Ta zagotovila morajo biti v vsakem primeru skladna s Statutom.

19 Z vidika tega načela je Sodišče prve stopnje preučilo, ali člen 4 pogodbe, kot je bil spremenjen z dodatkom k pogodbi, daje G. Karatzoglouju pravno zagotovilo, da mu bo pogodba odpovedana le v primeru znatnega zmanjšanja ali prenehanja dejavnosti EAR pred potekom roka za izpolnitev njene naloge.

20 Sodišče prve stopnje je v točkah 36 in 37 izpodbijane sodbe priznalo, da je sprememba člena 4 pogodbe z dodatkom k pogodbi „ustvarila nejasen položaj glede vsebine pogodbe“. Pogodba se je v svojem nespremenjenem členu 5 še vedno sklicevala na načine prenehanja delovnega razmerja, določene v členih od 47 do 50 Pogojev za zaposlitev, na podlagi katerih lahko EAR, med drugim, razdre pogodbo z začasnim uslužbencem brez obrazložitve. Po mnenju Sodišča prve stopnje bi lahko dodatek drugega odstavka k členu 4 „dal tožeči stranki občutek, da je EAR omejila svojo pristojnost glede odpovedi pogodbe na primer zmanjšanja ali prenehanja dejavnosti EAR pred potekom roka za izpolnitev njene naloge“.

21 Sodišče prve stopnje je tako v točkah 38 in 39 izpodbijane sodbe presodilo, da je G. Karatzoglou lahko verjel, da je bil namen člena 4 pogodbe vnaprej predstaviti razlog morebitne poznejše odpovedi – in sicer znatno zmanjšanje ali prenehanje dejavnosti EAR pred potekom roka za izpolnitev njene naloge – tako da se je po pogodbenih pravilih člen 5(b) pogodbe, kot je bil spremenjen z dodatkom k pogodbi, lahko uporabil le delno. Dalje je menilo, da je G. Karatzoglou lahko pričakoval, da se bodo nejasne določbe pogodbe o delovnem razmerju razlagale v korist šibkejše stranke.

22 Sodišče prve stopnje je iz tega v točkah od 41 do 45 izpodbijane sodbe sklepalo, da je treba „prepričanje, ki je s tem nastalo pri tožeči stranki" upoštevati kot legitimno, glede na to, da nobena določba Pogojev za zaposlitev posebej ne prepoveduje EAR, da omeji svojo pristojnost glede odpovedi s pogodbenimi določbami.

23 Ker je Sodišče prve stopnje sprejelo drugi tožbeni razlog, je, ne da bi preučilo druge tožbene razloge, izpodbijano odločbo razglasilo za nično.

Predlogi strank pred Sodiščem

24 EAR predlaga Sodišču, naj:

— razveljavi izpodbijano sodbo;

— samo odloči o sporu tako, da zavrne tožbo, ki jo je vložil G. Karatzoglou, in

— naloži plačilo stroškov na obeh stopnjah G. Karatzoglouju.

25 G. Karatzoglou predlaga Sodišču, naj:

— zavrne pritožbo kot nedopustno ali podredno kot neutemeljeno in

— naloži plačilo stroškov EAR.

Dopustnost pritožbe

26 G. Karatzoglou trdi, da je pritožba nedopustna, ker je bila vložena prepozno. Po njegovem mnenju je rok dveh mesecev, ki ga določa člen 56 Statut Sodišča, potekel 8. maja 2006, pritožba pa je bila vložena 9. maja 2006.

27 Vendar je treba ugotoviti, da je bila pritožba vložena s telefaksom 8. maja 2006, torej v roku, ki ga določa navedeni člen 56. Datum, na katerega se sklicuje G. Karatzoglou, pa je datum, ko je prispel original pritožbe.

28 Člen 37(6) Poslovnika Sodišča določa, da „se šteje dan, ko sodno tajništvo po telefaksu ali s katerim drugim tehničnim sredstvom sporočanja, ki je na voljo Sodišču, prejme prepis podpisanega izvirnika procesnega akta [...] za datum vložitve

akta le pod pogojem, da je podpisani izvirnik akta [...] vložen v sodnem tajništvu najpozneje deset dni pozneje".

29 Treba je torej ugotoviti, da je pogoj iz te določbe v tej zadevi izpolnjen. Pritožbo je zato treba razglasiti za dopustno.

Pritožba

30 EAR v pritožbi Sodišču prve stopnje očita, da je večkrat nepravilno uporabilo pravo. V prvem pritožbenem razlogu navaja, da je Sodišče razlagalo besedilo pogodbe v smislu, ki je bil očitno nasproten volji strank, in v drugem pritožbenem razlogu, da je nepravilno ugotovilo kršitev načela varstva zaupanja v pravo.

31 V drugem pritožbenem razlogu, ki ga je treba preučiti najprej, EAR navaja, da pogoji za sklicevanje na načelo varstva zaupanja v pravo, ki jih je vzpostavila sodna praksa Skupnosti, v tej zadevi niso izpolnjeni. Sklicujoč se na ustaljeno sodno prakso Sodišča prve stopnje (glej sodbo z dne 7. novembra 2002 v zadevi G proti Komisiji, T-199/01, RecFP, str. I-A-217 in II-1085, točka 38) EAR trdi, da „natančna, brezpogojna in skladna zagotovila" ne morejo izhajati iz kontradiktornih določb, kakršne so v pogodbi. Dalje naj zagotovila, domnevno dana G. Karatzoglouju, ne bi bila skladna s pravili, ki veljajo za EAR, posebej s členom 23 Uredbe št. 2454/1999, ki EAR nalaga, da zaposluje začasne uslužbence le za obdobje, strogo omejeno glede na njene potrebe.

32 G. Karatzoglou odgovarja, da je Sodišče prve stopnje pravilno ocenilo, da so mu bila dana natančna, brezpogojna in skladna zagotovila glede omejitve razlogov za odpoved njegove pogodbe. EAR se naj ne bi zadovoljila s tem, da bi mu dala le nejasna zagotovila, ampak je z njim sklenila dodatek k pogodbi z namenom spremeniti pravni okvir, v katerem je bil zaposlen. Dalje je legitimno pričakovanje, na katerega se opira, popolnoma skladno z relevantnim pravom, saj nobena določba Pogojev za zaposlitev pristojnemu organu ne prepoveduje, da omeji svojo pristojnost za pogodbe o zaposlitvi s pogodbenimi določbami.

33 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso načelo varstva zaupanja v pravo med temeljnimi načeli Skupnosti (glej zlasti sodbo z dne 5. maja 1981 v zadevi Dürbeck, 112/80, Recueil, str. 1095, točka 48). Iz sodne prakse tudi izhaja, da ima vsak posameznik, ki se znajde v položaju, kjer je jasno, da mu je uprava Skupnosti s tem, ko mu je dala natančna zagotovila, vzbudila utemeljena pričakovanja, pravico sklicevati se na to načelo (sodbe z dne 16. decembra 1987 v zadevi Delauche proti Komisiji, 111/86, Recueil, str. 5345, točka 24; z dne 25. maja 2000 v zadevi Kögler proti Sodišču, C-82/98 P, Recueil, str. I-3855, točka 33, ter z dne 22. junija 2006 v zadevi Belgija in Forum 187 proti Komisiji, C-182/03 in C-217/03, ZOdl., str. I-5479, točka 147). Dana zagotovila morajo biti dalje skladna z veljavnimi predpisi (glej v tem smislu sodbi z dne 20. junija 1985 v zadevi Pauvert proti Računskemu sodišču, 228/84, Recueil, str. 1969, točki 14 in 15, ter z dne 6. februarja 1986 v zadevi Vlachou proti Računskemu sodišču, 162/84, Recueil, str. 481, točka 6).

34 Treba je opozoriti, da čeprav je Sodišče prve stopnje pravilno navajalo to sodno prakso v točkah 33 in 34 izpodbijane sodbe, pa je v tej zadevi nepravilno uporabilo merila, ki jih le-ta določa.

35 Predvsem je treba ugotoviti, da iz navedene sodbe izhaja, da G. Karatzoglouju niso bila dana nikakršna „natančna zagotovila“, ki bi mu lahko vzbudila legitimno pričakovanje glede trajanja njegove pogodbe o delovnem razmerju.

36 Sodišče prve stopnje je namreč v točki 36 izpodbijane sodbe navedlo, da „je sprememba člena 4 prvotne pogodbe z dodatkom k pogodbi [...] ustvarila nejasen položaj glede vsebine pogodbe". V točki 37 navedene sodbe je pojasnilo, da „bi imela EAR brez dodanega drugega odstavka člena 4 nesporno pravico odpovedati pogodbo [G. Karatzoglouju] iz razlogov, omenjenih v členih od 40 do 50 Pogojev za zaposlitev, ob upoštevanju pogojev, ki jih določajo ti členi, kot določeno v členu 5(b) prvotne pogodbe. Nasprotno je lahko dodatek drugega odstavka k členu 4 lahko dal [udeležencu] vtis, da je EAR omejila svojo pristojnost glede odpovedi pogodbe v primeru zmanjšanja ali prenehanja dejavnosti EAR pred potekom roka za izpolnitev njene naloge".

37 Iz vsega navedenega izhaja, da je tudi Sodišče prve stopnje samo priznalo, da je bil pogodbeni položaj G. Karatzoglouja vsaj negotov.

38 Taka nejasnost ne bi mogla, v nasprotju s presojo Sodišča prve stopnje v točkah od 38 do 40 izpodbijane sodbe, biti podlaga za „natančna zagotovila". Novi člen 4 pogodbe bi se namreč lahko razlagalo tako v smislu, kot to navaja G. Karatzoglou, kot v smislu, kot ga opisuje EAR (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Kögler proti Sodišču, točka 34).

39 Dalje je treba navesti, da iz izpodbijane sodbe ne izhaja noben drug dejavnik, ki bi lahko pri G. Karatzoglouju vzbudil prepričanje glede trajanja njegove pogodbe. Ugotovitev Sodišča prve stopnje glede obstoja takega zagotovila temelji namreč le na pogodbenem položaju, ki izhaja iz spremembe člena 4 prvotne pogodbe G. Karatzoglouja.

40 Dalje se v zvezi s tem ni mogoče sklicevati na načelo, ki ga navaja Sodišče prve stopnje v točki 39 izpodbijane sodbe, v skladu s katerim lahko šibkejša pogodbena stranka pričakuje, da se bodo nejasne določbe navedene pogodbe razlagale v njeno korist.

41 Zadostuje namreč ugotovitev, da dejstvo, da se lahko G. Karatzoglou šteje za šibkejšo stranko, nima nobenega vpliva na ugotovitev, da uprava Skupnosti v tej zadevi ni podala nobenega natančnega zagotovila. Dejavniki, povezani s pogodbenim položajem G. Karatzoglouja v razmerju do njegovega delodajalca, ne morejo nadomestiti neobstoja enega izmed prvih pogojev, potrebnih za ugotovitev obstoja legitimnega pričakovanja.

42 Potrebni pogoji za ugotovitev kršitve načela varstva zaupanja v pravo v tej zadevi torej niso izpolnjeni.

43 Sodišče prve stopnje je torej nepravilno uporabilo pravo, ko je ugotovilo, da je bilo z izpodbijano odločbo kršeno legitimno pričakovanje G. Karatzoglouja, da mu bo pogodba odpovedana le v primeru znatnega zmanjšanja ali prenehanja dejavnosti EAR pred potem roka za izpolnitev njene naloge.

44 Upoštevajoč vse predhodne razmisleke je treba drugemu pritožbenemu razlogu ugoditi.

45 Ne da bi bilo treba preučiti druge očitke v podporo pritožbi, je zato treba izpodbijano sodbo razveljaviti.

Vrnitev zadeve v ponovno odločanje Sodišču prve stopnje

46 V skladu s členom 61(1) Statuta Sodišča lahko Sodišče v primeru razveljavitve odločitve Sodišča prve stopnje, če stanje postopka to dovoljuje, samo dokončno odloči o zadevi ali pa jo vrne v razsojanje Sodišču prve stopnje.

47 Glede na to, da je Sodišče prve stopnje preučilo le enega od petih tožbenih razlogov, ki jih je navedel G. Karatzoglou, je Sodišče menilo, da ne more samo dokončno odločiti o zadevi. Zato jo je treba vrniti Sodišču prve stopnje, da razsodi o predlogih zadevnih strank glede izpodbijane odločbe in pridrži odločitev o stroških.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. **Sodba Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti z dne 23. februarja 2006 v zadevi Karatzoglou proti EAR (T-471/04) se razveljavi.**

2. **Zadeva se vrne Sodišču prve stopnje, da odloči o predlogih G. Karatzoglouja glede razglasitve ničnosti odločbe Evropske agencije za obnovo (EAR) z dne 26. februarja 2004, s katero je bila odpovedana pogodba o zaposlitvi.**

3. **Odločitev o stroških se pridrži.**

Podpisi